

แผนเส้นทางความก้าวหน้า
ในสายอาชีพ
(Career Path)

องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนราม
อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

บทนำ

การจัดการแผนเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลเดียนรำม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ และมีหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งโดยยกย้ายและสับเปลี่ยนหมุนเวียนตำแหน่งที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรม ซึ่งจะทำให้บุคลากรเกิดความมั่นใจในระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบลเดียนรำม ก่อให้เกิดการกระตุ้นการพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จในอาชีพ รวมทั้งเพื่อเป็นการดึงดูด จูงใจและรักษาบุคลากรที่มีความสามารถให้อยู่กับองค์กรตลอดไป ซึ่งในการจัดทำแผนเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพฉบับนี้ เป็นการจัดทำเส้นทางความก้าวหน้า ในสายอาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทเดียวกัน การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างประเทศ

สำนักปลัด
องค์กรบริหารส่วนตำบลเดียนรำม

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

๑. เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ(Career Path)	๓
๒. ความสำคัญของการวางแผนทางเดินสายอาชีพ	๓
๓. องค์ประกอบหลักในการวางแผนทางเดินสายอาชีพ	๓
๔. กรอบแนวคิดในการวางแผนเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ	๓
๕. การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเพณีฯ	๓
๖. ตำแหน่งประเภทวิชาการ	๓
๗. ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น	๖
๘. ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น	๗
๙. การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างประเทศ	๙
๑๐. ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น	๙
๑๑. ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น	๑๐
๑๒. ภาพรวมของการวางแผนทางเดินสายอาชีพ	๑๑
๑๓. การแบ่งประเภทสมรรถนะ	๑๒
๑๔. สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน	๑๓

เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path)

เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) คือ เส้นทางความก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งบุคลากรจะสามารถก้าวหน้าได้ภายในองค์กร เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพจะแสดงให้เห็นถึงแนวทางการเลื่อนตำแหน่ง จากระดับล่างสุดไปจนถึงสูงสุด เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างเป้าหมายและแรงจูงใจ ในด้านความก้าวหน้าให้กับบุคลากร

เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพที่ชัดเจนจะทำให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงาน เพราะบุคลากรจะรู้ถึงแนวทางความก้าวหน้าของตนเองในองค์กรได้ สิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานบุคลากร และทำให้บุคลากรยั่งและตั้งใจปฏิบัติงานมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถเจริญก้าวหน้าตามตำแหน่งงาน สายงานได้อย่างเหมาะสม

ความสำคัญของการวางแผนทางเดินสายอาชีพ

การวางแผนทางเดินสายอาชีพ (Career Planning) นับเป็นเครื่องมือหนึ่งที่องค์กรสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทุนมนุษย์ขององค์กร ต่อยอดจากการพัฒนารายบุคคล (Individual Development) ที่มุ่งเน้นพัฒนาบุคคลให้เกิดผลลัพธ์ในระยะสั้น ในขณะที่การวางแผนทางเดินสายอาชีพจะมุ่งเน้นพัฒนาบุคคลให้เกิดผลลัพธ์ในระยะยาว ซึ่งจะต้องมีการวิเคราะห์ความจำเป็นรายบุคคลในส่วนของความสนใจ ค่านิยม ความรู้ และความสามารถ เพื่อที่จะนำไปวางแผนพัฒนาให้บุคคลมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่เหมาะสมกับตำแหน่ง สายงานในอนาคตได้

การพัฒนารายบุคคล (Individual Development)	การบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management)
การวางแผนทางเดินสายอาชีพ (Career Planning)	การพัฒนาองค์กร (Organization Development)

องค์ประกอบหลักในการวางแผนทางเดินสายอาชีพ

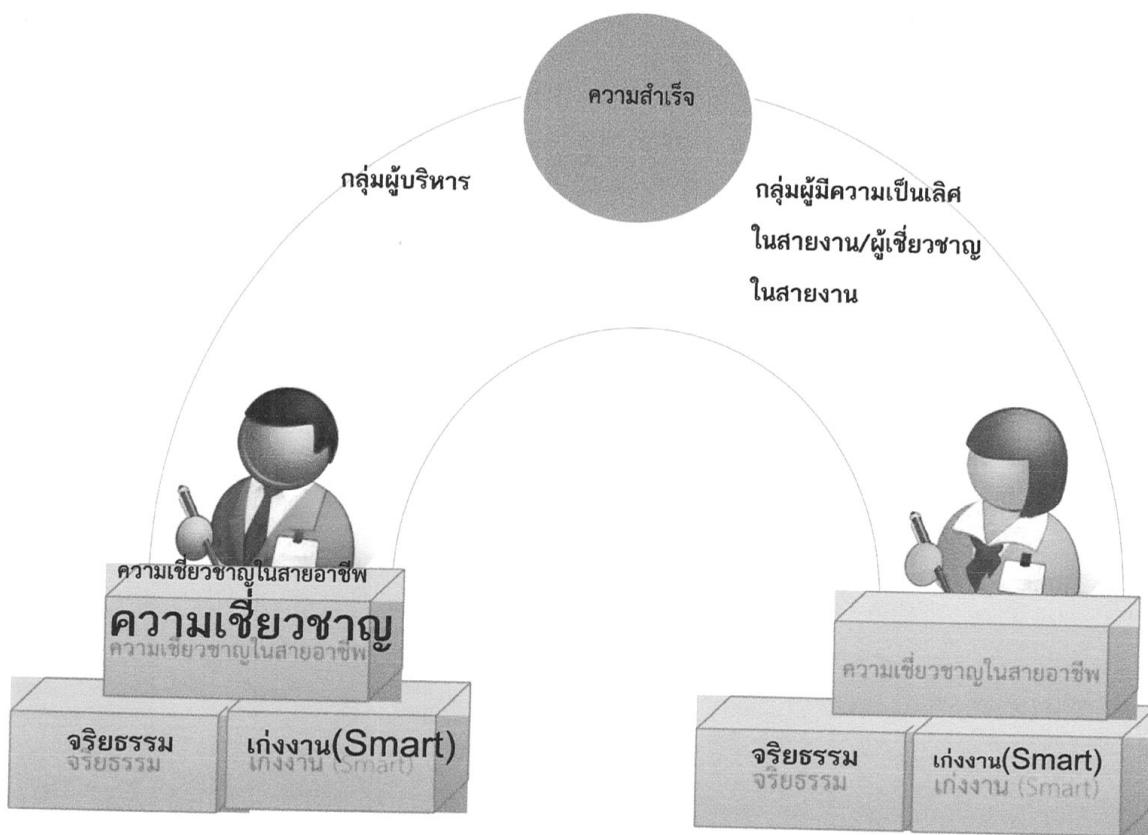
กระบวนการวางแผนทางเดินสายอาชีพที่สมบูรณ์นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ	รายละเอียด
เกณฑ์ในการเลือนตำแหน่งคัดเลือก ประเมิน และพัฒนา	ต้องมีการกำหนดรายละเอียดของการเลือนระดับตำแหน่ง เช่น จะใช้หลักเกณฑ์อะไร และสัดส่วนเป็นเท่าใด โดยส่วนใหญ่จะใช้ หลักเกณฑ์ เช่น องค์ความรู้ ทักษะ สมรรถนะ หรือจำนวนปั้นค่า ของประสบการณ์ (เพื่อเป็นเกณฑ์ที่ช่วยในการพิจารณา)
โครงสร้างและทางเลือกในสายอาชีพ	ต้องมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรและโครงสร้างระดับชั้นงาน (Grade) เพื่อให้เกิดทางเดินสายอาชีพที่มากขึ้นทั้งในระดับบริหาร และระดับผู้เชี่ยวชาญ
การบริหารผลงานและการวางแผน การพัฒนารายบุคคลที่ช่วยสนับสนุน ให้บุคลากรแต่ละรายก้าวหน้าไปใน สายอาชีพได้ตามศักยภาพ	ต้องมีระบบบริหารงานบุคคลที่สนับสนุนการวางแผนทางเดินสายอาชีพ <ul style="list-style-type: none">- ระบบการบริหารผลงาน (Performance Management System)- แผนการพัฒนาที่จำเป็น เช่น หลักสูตรการฝึกอบรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง- ระบบการหมุนเปลี่ยนตำแหน่งงานเพื่อให้ประสบการณ์ที่สามารถ พัฒนาทั้งทักษะและสมรรถนะที่จำเป็น- ระบบการประเมินและการแต่งตั้ง

กรอบแนวคิดในการวางแผนเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ

เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพในด้านบริหาร (Management Track)
และด้าน เชี่ยวชาญ (Specialist Track)

- ◆ มีแรงปรารถนาที่จะนำคนและทีมงาน
- ◆ มีแรงปรารถนาในการเน้นคุณภาพผลงาน
- ◆ เน้นการทำงานเป็นทีม
- ◆ เก่งการบูรณาการ
- ◆ นวัตกรรม

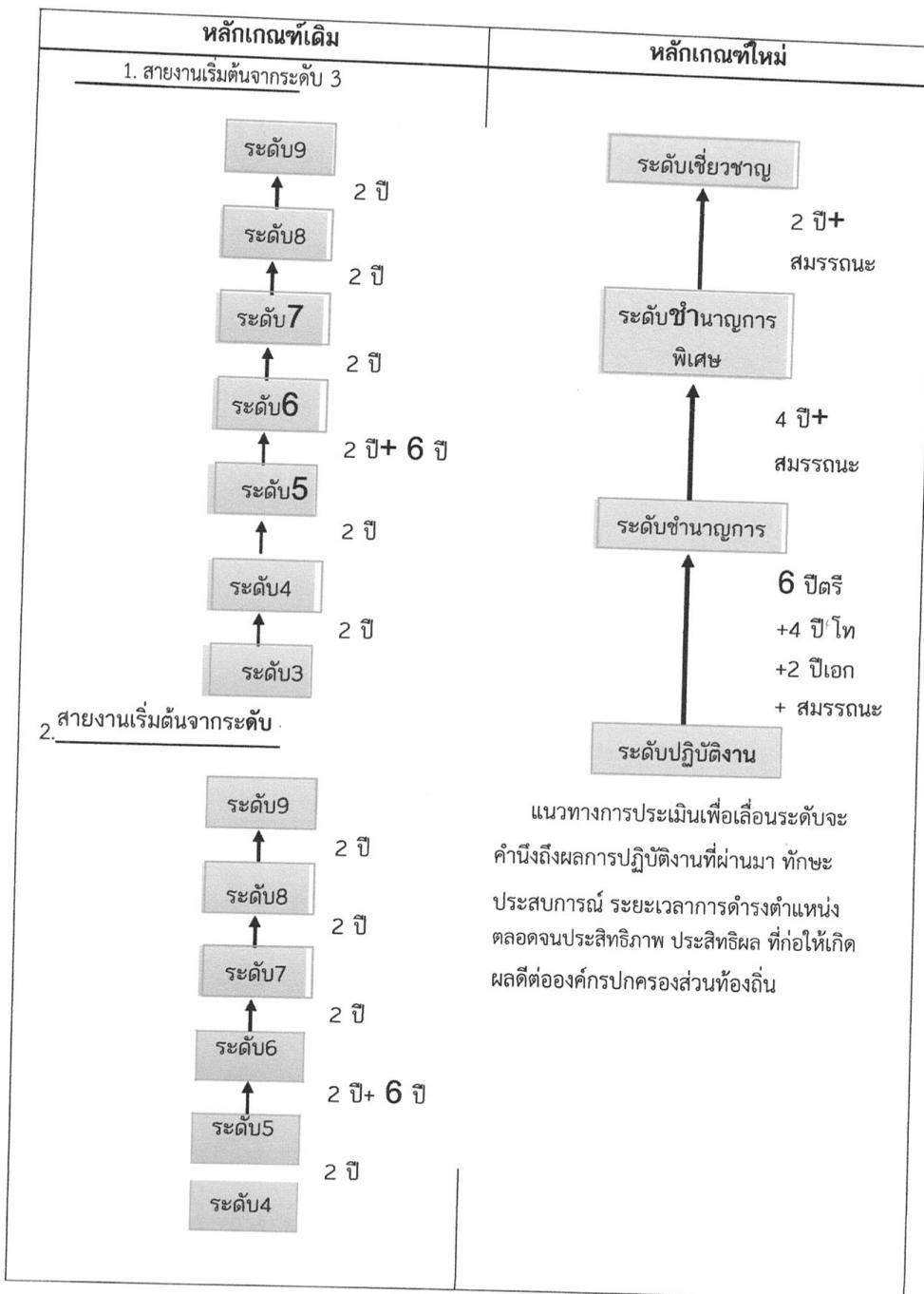

การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทเดียวกัน

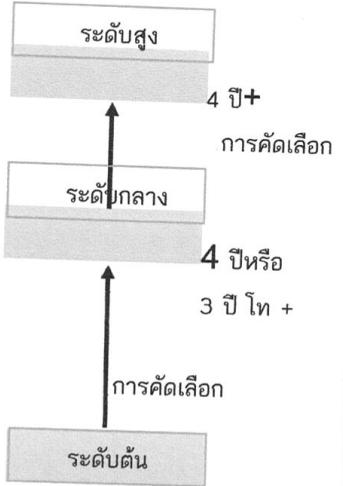
ตำแหน่งประเภททั่วไป

หลักเกณฑ์เดิม	หลักเกณฑ์ใหม่
<p><u>1. สายงานเริ่มต้นจากระดับ 1</u></p> <pre> graph TD L1[ระดับ 1] -- "2 ปี" --> L2[ระดับ 2] L2 -- "2 ปี + 6 ปี" --> L3[ระดับ 3] L3 -- "2 ปี" --> L4[ระดับ 4] L4 -- "2 ปี" --> L5[ระดับ 5] </pre> <p><u>2. สายงานเริ่มต้นจากระดับ 2</u></p> <pre> graph TD L2[ระดับ 2] -- "2 ปี" --> L3[ระดับ 3] L3 -- "2 ปี" --> L4[ระดับ 4] L4 -- "2 ปี + 6 ปี" --> L5[ระดับ 5] L5 -- "2 ปี" --> L6[ระดับ 6] L6 -- "2 ปี + 10 ปี" --> L7[ระดับ 7] </pre>	<p>มีความเห็นดังนี้</p> <pre> graph TD A[ระดับชำนาญงาน] -- "6 ปี+" --> B[ระดับอาชญา] B -- "6 ปีปวช." --> C[ระดับปฏิบัติงาน] C -- "+5 ปี ปวท." --> D[ระดับอาชญา] </pre>
	<p>แนวทางการประเมินเพื่อเลื่อนระดับจะคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ทักษะ ประสบการณ์ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ที่ก่อให้เกิดผลดีต่องค์กรปัจจุบันส่วนห้องเรียน</p>

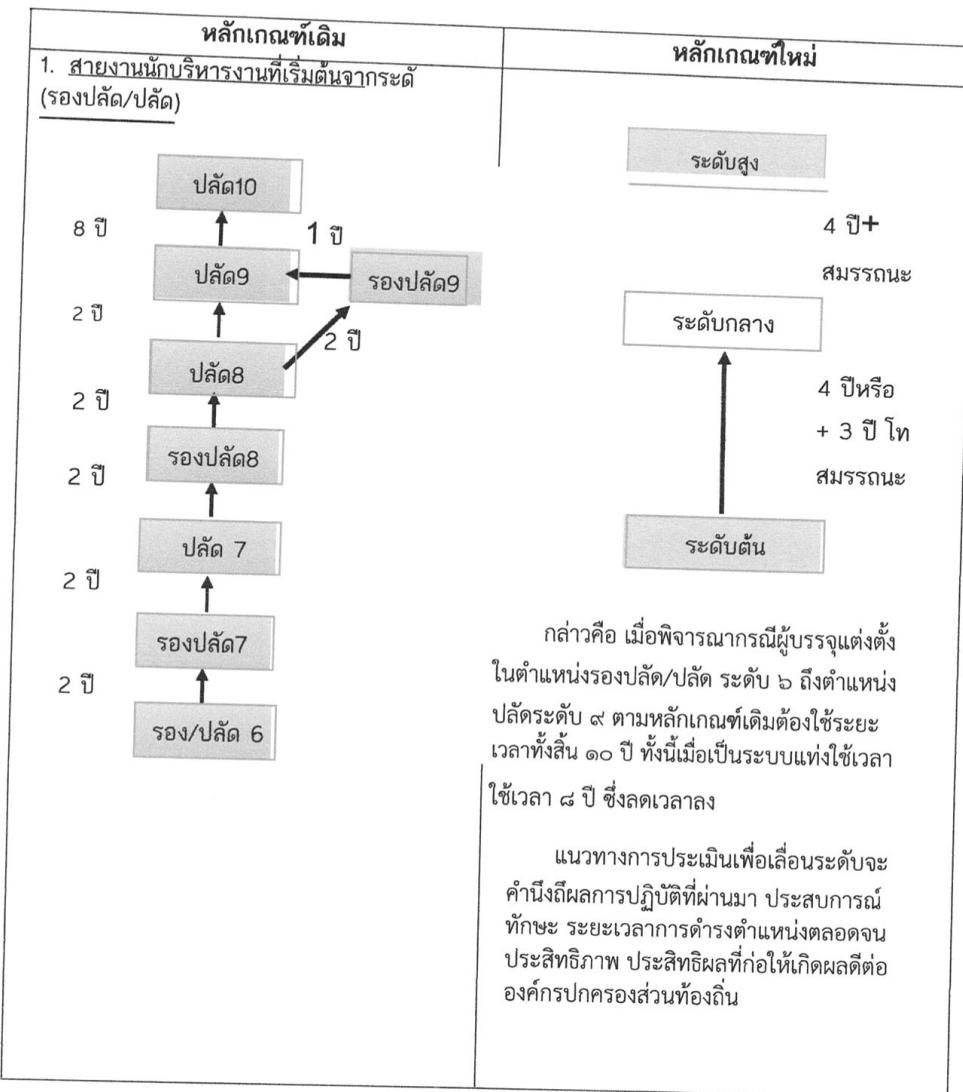
ตำแหน่งประภพวิชาการ

ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น

หลักเกณฑ์เดิม	หลักเกณฑ์ใหม่
<p>1. <u>สายงานนักบริหารงานที่เริ่มต้นจากระดับ 6 (ยกเว้นรองปลัด/ปลัด)</u></p> <pre> graph TD A[ผอ.สำนัก 9] --> B[ผอ.กอง/ผอ.ส่วน 8] B --> C[ผอ.กอง 7] C --> D[หน.ผนย 7] D --> E[หน.กองหนน.ฝ่าย] style A fill:#ccc,stroke:#000 style B fill:#ccc,stroke:#000 style C fill:#ccc,stroke:#000 style D fill:#ccc,stroke:#000 style E fill:#ccc,stroke:#000 style B stroke-width:2px style C stroke-width:2px style D stroke-width:2px style E stroke-width:2px </pre> <p>ผอ.สำนัก 9 4 ปี ผอ.กอง/ผอ.ส่วน 8 2 ปี ผอ.กอง 7 2 ปี หน.ผนย 7 2 ปี หน.กองหนน.ฝ่าย</p>	<p>ปรับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นระดับกลาง จาก 2 ปี เป็น 4 ปีเพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์เดิมและสอดคล้องกับระยะเวลาการเลื่อนระดับของประเภทบริหารท้องถิ่น ดังนี้</p> <pre> graph TD A[ระดับต้น] --> B[ระดับกลาง] B --> C[ระดับสูง] style A fill:#ccc,stroke:#000 style B fill:#ccc,stroke:#000 style C fill:#ccc,stroke:#000 style A stroke-width:2px style B stroke-width:2px style C stroke-width:2px </pre> <p>ระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง 4 ปี+ การคัดเลือก 4 ปีหรือ 3 ปี โท + การคัดเลือก</p> <p>กล่าวคือ หลักเกณฑ์เดิมกำหนดให้ ผอ.กอง ผอ.ส่วน ระดับ 8 ต้องดำรงตำแหน่ง 4 ปี ถึงจะมีสิทธิเลื่อนระดับเป็น ผอ.สำนัก ระดับ 9 ได้ ทั้งนี้ หากปรับแก้ไขระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใหม่นี้จะทำให้ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นระดับต้น ถึงระดับสูง รวมแล้วใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 8 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เร็วกว่าหลักเกณฑ์เดิมที่ต้องดำรงตำแหน่งทั้งสิ้น 10 ปี แนวทางการประเมินเพื่อเลื่อนระดับ จะคำนึงถึงผลการปฏิบัติที่ผ่านมา ทักษะ ประสบการณ์ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตลอดจนประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ที่ก่อให้เกิดผลดีต่องค์กรปัจจุบันส่วนท้องถิ่น</p>

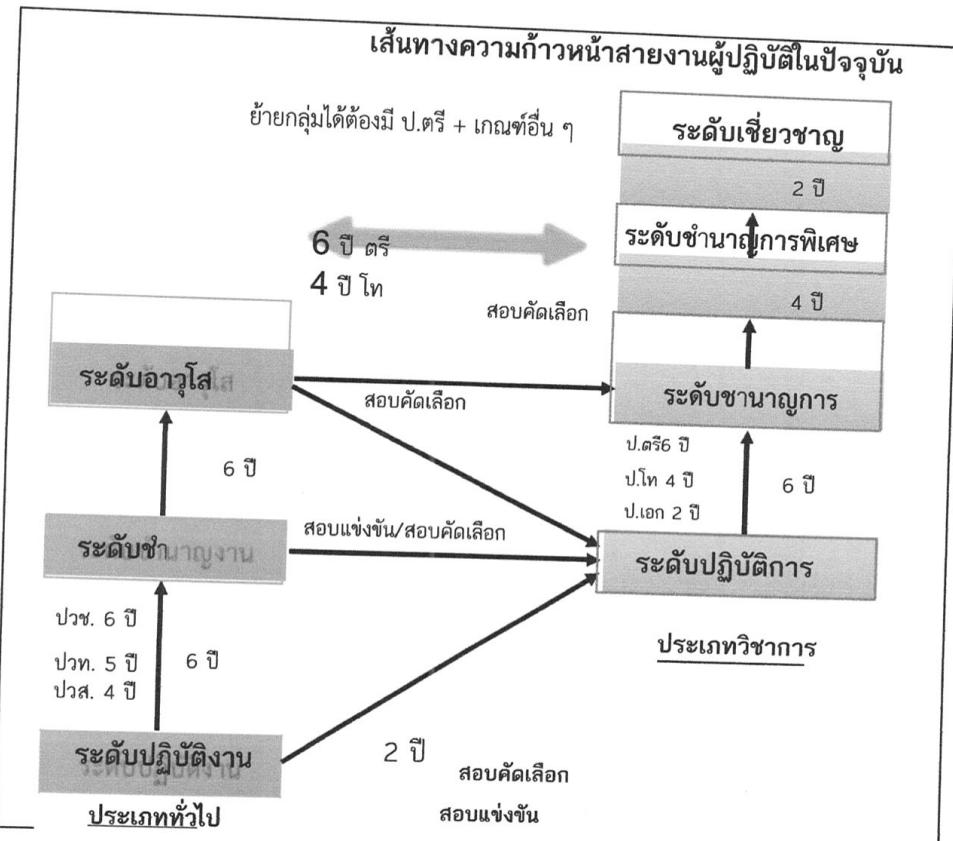
ดำเนินการบริหารท้องถิ่น

จากการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด จะเห็นว่ามีการลดระยะเวลาในการเลื่อนระดับของตำแหน่งงานในแต่ละประเภท ทำให้การวางแผนความก้าวหน้าในทางเดินสายอาชีพเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินที่เข้มข้นมากขึ้นตามแนวทางของความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะประจำตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่ในระบบแท่ง

การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างประเทศ

ตำแหน่งประเทศไทยวิชาการ

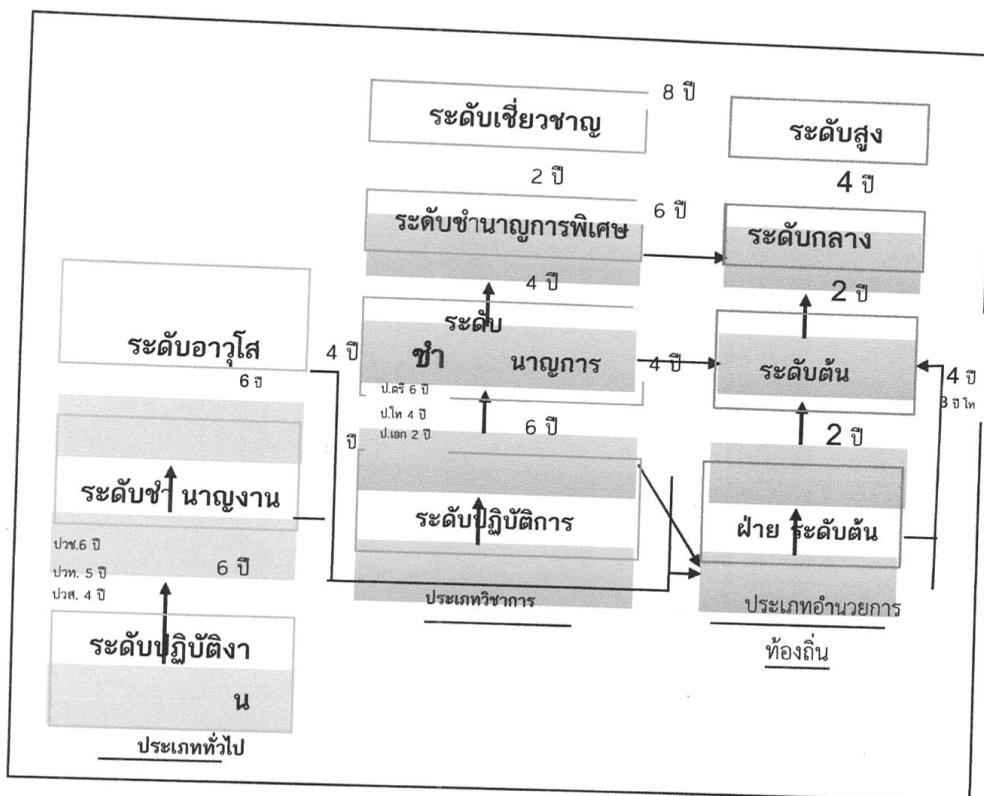

จากรูปจะเห็นว่าข้าราชการประจำทั่วไป ระดับปฏิบัติงาน สามารถสอบแข่งขันมาเป็นข้าราชการประจำ วิชาการระดับปฏิบัติการได้ และหากมีอายุงาน ๒ ปี ในระดับสามารถสอบคัดเลือกเข้าสู่ตำแหน่งประจำวิชาการ ระดับปฎิบัติการได้ ในขณะเดียวกัน ข้าราชการประจำทั่วไป ระดับชำนาญงานสามารถสอบแข่งขันและสอบคัดเลือกเข้าสู่ ตำแหน่งประจำวิชาการ ในระดับปฏิบัติการได้ เช่นเดียวกับข้าราชการในประจำทั่วไป ระดับอาชีวศึกษา

อย่างไรก็ได้ในการเข้าสู่ระบบแห่งนี้ ตามมติของ ก.คลัง ได้เพิ่มโอกาสให้กับข้าราชการประจำทั่วไป ในระดับอาชีวศึกษา โดยหากมีผู้พิการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วครองระดับตำแหน่งมาก่อนอย่างกว่า ๖ ปี หรือมี ภูมิการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วครองระดับตำแหน่งมาก่อนอย่างกว่า ๔ ปี สามารถสอบคัดเลือกไปสู่ตำแหน่งใน ประจำวิชาการ กลุ่มตำแหน่งที่กำหนดไว้ในระดับชำนาญงาน

ดำเนินการประจำท้องถิ่น

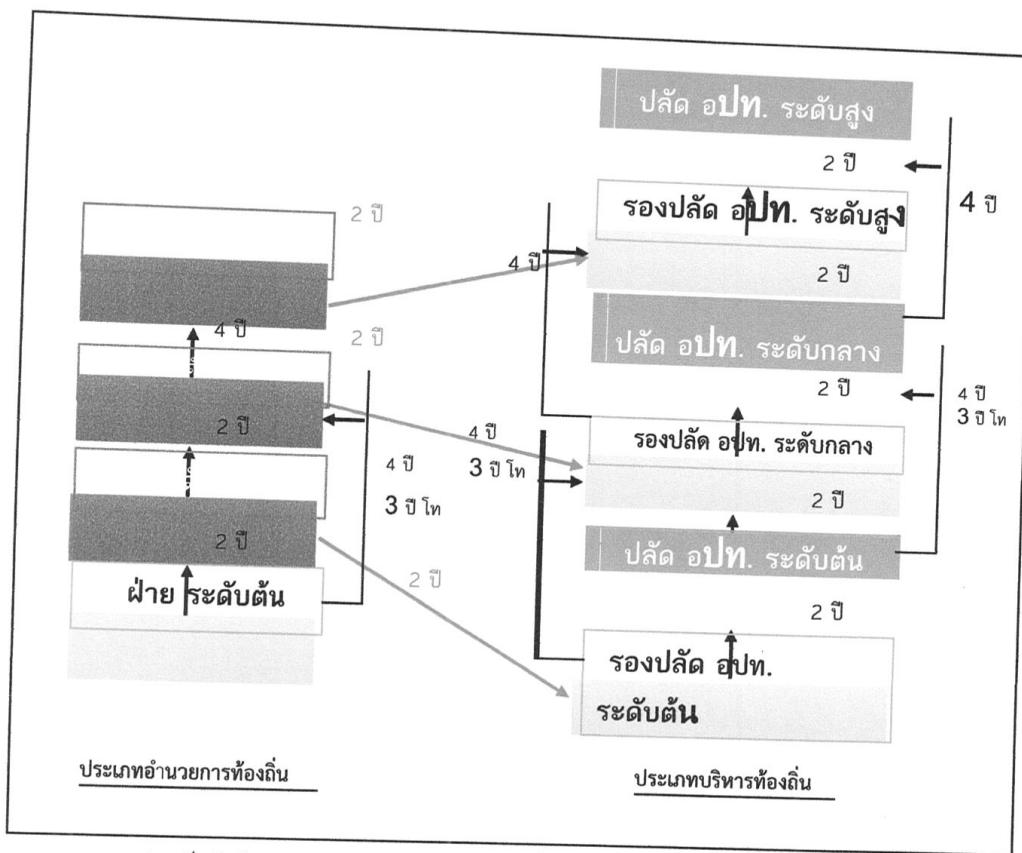
-๙-

จากรูปจะเห็นว่าข้าราชการประจำท้องที่ว่าป ระดับช่างนาฏศิลป์สามารถมีโอกาสเปลี่ยนระดับเป็นหัวหน้าฝ่ายตามหลักเกณฑ์และกระบวนการที่ ก.กลาง กำหนดได้ หากมีอายุงานในระดับมากกว่า ๑๐ ปี (ทั้งนี้ในบทเฉพาะกาลให้หากอายุงานในระดับชีเดิม คือ ชี ๕ และชี ๖ ได้ด้วย) ในขณะที่ข้าราชการประจำท้องที่ว่าป ระดับอาชญากรรม หากมีอายุหากมีอายุงานมากกว่า ๔ ปีในระดับ (ทั้งนี้ในบทเฉพาะกาลให้หากอายุงานในระดับชีเดิม คือ ชี ๗ ได้ด้วย) สามารถมีโอกาสเปลี่ยนระดับเป็นหัวหน้าฝ่าย ในประจำท้องถิ่น ระดับต้น ทั้งนี้ในระยะแรกกระบวนการคัดเลือกให้คงหลักเกณฑ์เดิมไปก่อนจนกว่า ก.กลาง จะมีมติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการใหม่

สำหรับในประจำที่ว่าป ข้าราชการระดับช่างนาฏศิลป์ หากมีอายุงานมากกว่า ๔ ปี สามารถมีโอกาสเปลี่ยนระดับเป็นหัวหน้าฝ่าย ในประจำท้องถิ่น ระดับต้น ตามหลักเกณฑ์และกระบวนการที่ ก.กลาง กำหนดได้ (ทั้งนี้ ในบทเฉพาะกาลให้หากอายุงานในระดับชีเดิม คือ ชี ๖ และ ชี ๗ ได้ด้วย) ในขณะที่ข้าราชการประจำที่ว่าป ระดับช่างนาฏศิลป์เชิง หากมีอายุงานมากกว่า ๖ ปี ในระดับ (ทั้งนี้ในบทเฉพาะกาลให้หากอายุงาน ในระดับชีเดิม คือ ชี ๘ ได้ด้วย) สามารถมีโอกาสเปลี่ยนระดับเป็นตำแหน่งประจำท้องถิ่น ระดับสูง ทั้งนี้ในระยะแรกกระบวนการคัดเลือกให้คงหลักเกณฑ์เดิมไปก่อนจนกว่า ก.กลาง จะมีมติปรับปรุงหลักเกณฑ์และกระบวนการใหม่

ดำเนินการเปลี่ยนสายงาน

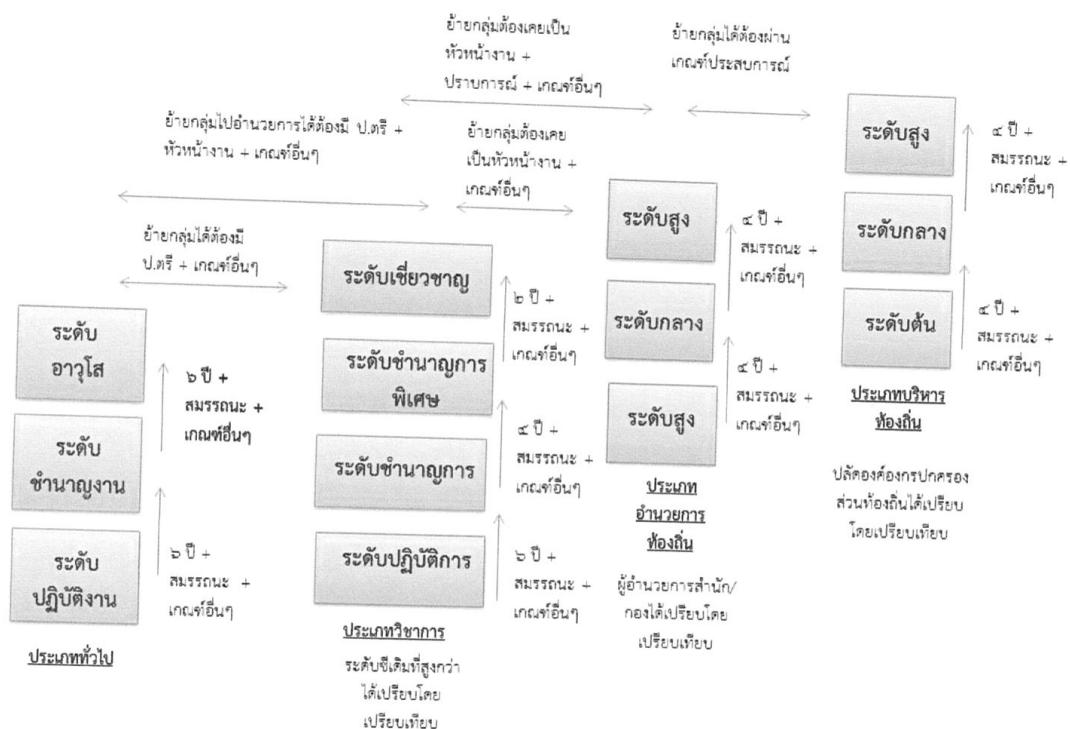

จากรูปจะเห็นว่าข้าราชการประเภทอำนวยการห้องถีน เปลี่ยนสายงานเป็นดำเนินการเปลี่ยนสายงานในประเภทบริหารห้องถีนได้โดยแต่ละระดับมีการกำหนดอายุงานที่แตกต่างกัน ตามระดับขั้นและวุฒิการศึกษา

สำหรับดำเนินการเปลี่ยนสายงานห้องถีนระดับต้น จะสามารถเปลี่ยนสายงานไปเป็นรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถีน ในประเภทบริหารห้องถีน ระดับต้นได้ หากมีอายุงานในระดับมากกว่า ๒ ปี เช่นเดียวกับดำเนินการเปลี่ยนสายงานห้องถีนระดับกลาง จะสามารถเปลี่ยนสายงานไปเป็นรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถีน ในประเภทบริหารห้องถีน ระดับกลางได้หากมีอายุงานในระดับมากกว่า ๒ ปี และดำเนินการเปลี่ยนสายงานห้องถีน ระดับสูง จะสามารถเปลี่ยนสายงานไปเป็นรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถีน ในประเภทบริหารห้องถีน ระดับสูงได้ หากมีอายุงานในระดับมากกว่า ๒ ปี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะเห็นว่าดำเนินการเปลี่ยนสายงานห้องถีน ไม่สามารถไปดำรงตำแหน่งปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถีนที่มีหน้าที่งานและลักษณะงานที่มีความหลากหลายได้ทันที จำเป็นต้องไปผ่านงานและประสบการณ์ของการเป็นรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถีน เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ในการบริหารหน้างานและลักษณะงานที่หลายหลายก่อน

อย่างไรก็ตี ในการเลื่อนจากตำแหน่งรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปเป็นตำแหน่งปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับชั้นงานเดียวกันสามารถดำเนินการได้หากมีอายุงานในตำแหน่งรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวลามากกว่า ๒ ปี รวมถึงสามารถเลื่อนไปเป็นระดับชั้นงานอัตร้าไปในตำแหน่งรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้หากครองตำแหน่งเป็นเวลามากกว่า ๔ ปี (โดยลดให้ ๑ ปี หากมีความสามารถศึกษาระดับปริญญาโท) ในการเลื่อนเข้าสู่ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น ระดับกลาง ทั้งนี้ ในระยะแรกกระบวนการคัดเลือกให้คงหลักเกณฑ์เดิมไปก่อนจนกว่า ก.กลาง จะมีติดปรับปรุงหลักเกณฑ์และกระบวนการใหม่

ภาพรวมของการวางแผนทางเดินสายอาชีพ

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอในการพัฒนาทักษะความสามารถในแต่ละระดับ แต่ละสายงาน และแต่ละหน่วยงานดังนี้ โดยในแต่ละการฝึกอบรมนั้น

๑. ผู้ฝึกอบรมจะต้องผ่านการประเมินความ

เข้าใจหรือผ่านการส่งผลงานซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าการพัฒนาและฝึกอบรมในครั้งนั้น ๆ สามารถช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพร้อมในการทำงานในตำแหน่ง ใหม่มากขึ้น

๒. การฝึกอบรมจะมีขั้นหลังจากได้รับตำแหน่งแล้ว แต่การจะได้ตำแหน่งอย่างเป็นทางการหรือไม่นั้น
ขึ้นกับว่าผู้ฝึกอบรมผ่านการทดสอบที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือไม่ หากไม่ผ่านให้เรียนรู้และสอบไปเรื่อย ๆ
จนกว่าจะผ่านการทดสอบความเข้าใจ
๓. หากผู้ที่ได้รับตำแหน่งผ่านการฝึกอบรมเรื่องดังกล่าวแล้วจะเลือกที่จะบทวนหรือขอผ่านการฝึกอบรมก็ได้

การแบ่งประเภทสมรรถนะ

การแบ่งสมรรถนะ ดังนี้

สมรรถนะหลัก คือ สมรรถนะที่ข้าราชการทุกประเภทและทุกระดับตำแหน่งจำเป็น

สมรรถนะประจำผู้บริหาร คือ สมรรถนะที่ตำแหน่งประจำผู้บริหารและอำนวยการ ต้องมีใน
ฐานะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

สมรรถนะประจำสายงาน คือ สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับตำแหน่ง/สายงานต่างๆ เพื่อ^{สำนับสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ได้ดียิ่งขึ้น}

